

Toelichting op de "Alcoholverordening gemeente Rhenen 2026"

Op 1 juli 2021 is de Alcoholwet in werking getreden. De naam Alcoholwet dekt de lading beter, want de wet is niet (meer) alleen van toepassing op horeca maar op allen die alcohol verstrekken, voor gebruik ter plaatse of voor thuisgebruik. Daarnaast zijn in de nieuwe wet ook regels vastgelegd die gelden voor consumenten.

Wijzigingen ten opzichte van de Drank- en Horecawet

1. Het 'doorgeven van alcohol' aan minderjarigen is strafbaar. Het bedrijfsmatig verstrekken van alcohol aan personen onder de 18 jaar is al verboden en minderjarigen die op publieke plekken alcoholhoudende dranken in hun bezit hebben zijn strafbaar. Nieuw is dat volwassenen die alcohol bestellen en doorgeven aan minderjarigen óók strafbaar zijn. Hierdoor kan zowel aan de volwassene als aan de minderjarige een bestuurlijke boete worden opgelegd. Ten behoeve van toezicht en handhaving worden 16- en 17-jarige testkopers uitgezonderd van de strafbaarstelling. Daarnaast wordt toegestaan dat 14- en 15-jarige vmbo-leerlingen alcohol mogen schenken in het kader van de stages voor hun opleiding.
2. De inrichtingseisen waaraan een horecabedrijf of slijterij moeten voldoen waren opgenomen in het 'Besluit eisen inrichtingen Drank- en Horecawet' (minimale vloeroppervlakte, capaciteit van de luchtverversing, etc.). Genoemd besluit is vervallen met de inwerkingtreding van de Alcoholwet; het Bouwbesluit is opgegaan in de Omgevingswet (Bbl).

Let op: de afscheiding van een slijterij van andere bedrijfsactiviteiten blijft. Dit geldt bijvoorbeeld voor supermarkten die (met een Alcoholvergunning) in een afgesloten ruimte dranken verkopen met een alcoholpercentage van meer dan 15% (sterke drank). De minimale vloeroppervlakte voor een slijterij blijft 15 m² en de minimale vloeroppervlakte voor een horecagelegenheid blijft 35m². Gemeenten hebben in de Alcoholwet wel de bevoegdheid gekregen om in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) zelf een hogere oppervlakte-eis te bepalen.

3. De Alcoholwet maakt het mogelijk dat gemeenten bij verordening bepalen dat slijterijen proeverijen mogen organiseren. Gemeenten kunnen deze keuze maken maar zijn daartoe niet verplicht. Als gemeenten proeverijen toestaan geldt dit voor alle slijterijen in de betreffende gemeente.

Voorwaarden voor het organiseren van proeverijen:

- o de proeverij mag alleen plaatsvinden buiten de normale openingstijden van de slijterij (maar moet wel plaatsvinden binnen de tijden van de Winkeltijdenwet);
 - o de slijterij moet tijdens de proeverij gesloten zijn voor klanten;
 - o er mag maximaal één proeverij per dag worden georganiseerd en maximaal drie proeverijen per week;
 - o de kosten voor deelname aan een proeverij moeten voorafgaand aan de proeverij door een leidinggevende bij het slijtersbedrijf zijn vastgesteld;
 - o de deelnemers aan de proeverij moeten bekend zijn bij het slijtersbedrijf voordat de proeverij plaatsvindt (vrije inloop is verboden);
 - o de slijterij mag tijdens of na afloop van de proeverij alleen die dranken voor thuisgebruik verkopen die tijdens de proeverij wordt geschonken. De verkoop van andere dranken tijdens of na afloop van de proeverij is niet toegestaan.
4. De bepaling dat de toegang tot een slijterij voor minderjarigen zonder begeleider van 21 jaar of ouder verboden is, komt te vervallen. Het verbod op verkoop van alcoholhoudende dranken aan personen onder de 18 jaar blijft van kracht.
 5. Gemeenten hebben de bevoegdheid gekregen om bij verordening te bepalen dat er op vaar- en voertuigen waar bedrijfsmatig alcoholhoudende dranken wordt verstrekt, een medewerker aanwezig moet zijn die beschikt over een Verklaring Sociale Hygiëne.

De verplichting kan worden beperkt tot:

- o bepaalde vervoermiddelen (bijv. verplichting voor partyboten en bierfietsen);
- o bepaalde delen van de gemeente (bijv. verplichting in overlastgebieden);
- o bepaalde tijdstippen (bijv. verplichting vanaf 18.00 uur).

6. Sterk alcoholhoudende dranken mogen alleen worden verkocht via internet op een webshop die geen andere producten aanbiedt. Dit houdt bijvoorbeeld in dat supermarkten niet langer sterk alcoholhoudende dranken mogen verkopen via hun eigen website voor het thuisbezorgen van boodschappen.

Voorwaarden voor de verkoop van alcoholhoudende drank via internet:

- o zowel koper als verkoper moeten in Nederland gevestigd zijn;
- o op het moment van aankoop én bij aflevering van de bestelling moet de leeftijd van de koper worden gecontroleerd;
- o de alcoholhoudende drank mag alleen worden afgeleverd bij een huisadres of erkend afgiftepunt;
- o bij aflevering moet de leeftijd van de koper worden gecontroleerd aan de hand van een geldig identiteitsdocument;
- o bedrijven die driemaal in 12 maanden tijd de regels met betrekking tot de leeftijdsgrens hebben overtreden, kan de bevoegdheid ontzegd worden om alcoholhoudende drank te verkopen.

7. Met de inwerkingtreding van de Alcoholwet zijn prijsacties met meer dan 25% korting niet langer toegestaan. Dit heeft onder andere tot gevolg dat prijsacties van supermarkten of slijte-rijen waarbij een tweede of derde product gratis is, niet meer mogelijk zijn.

Let op: het bovenstaande geldt alleen voor het verkopen van alcohol voor thuisgebruik, zoals gebeurt in supermarkten, slijterijen en webshops. Prijsacties in de horeca zijn wél toegestaan, tenzij de gemeente dit door middel van een verordening tegen gaat.

8. Vanaf 1 april 2024 geldt voor een slijterij dat de dagelijkse leidinggevendenden niet langer hoeven te worden bijgeschreven op het aanhangsel bij de vergunning. Wel moeten personen die de dagelijkse leiding hebben minimaal 21 jaar oud zijn en in het bezit zijn van een Verklaring Sociale Hygiëne.

Toezicht en handhaving

Effectief toezicht heeft over het algemeen een sterk positief effect op de naleving van regels. Dit is niet alleen zo bij snelheidsovertredingen, het betalen van belasting en het dragen van autogordels, maar ook bij het naleven van de leeftijdsgrenzen voor alcoholverkoop en andere bepalingen van de Alcoholwet.

Het toezicht op de Alcoholwet is belegd bij de burgemeester, omdat er een directe relatie is met overlast en openbare orde, iets waarvoor de burgemeester verantwoordelijk is.

Alcoholmatiging

De gemeente Rhenen heeft vanaf 2014 ingezet op een beleid van alcoholmatiging door middel van:

1. educatie en bewustwording;
2. preventie o.a. door regelgeving;
3. handhaving.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1: Begripsbepalingen

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 2 Voorschriften in Alcoholwetvergunningen ben behoeve van de uitoefening van het horecabedrijf

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 3 Commerciële horeca-inrichtingen in bijzondere gebouwen en verbod verstrekken sterke drank

In dit artikel wordt de verstrekking van alcoholhoudende dranken door commerciële horeca-inrichtingen bij sportclubs, jongerenorganisaties, buurthuizen, scholen, etc. beperkt, door middel van beperkte schenktijden in vergelijking met de 'echte' commerciële horeca. Daarnaast wordt bepaald dat er in deze commerciële horeca-inrichtingen alleen zwak-alcoholhoudende dranken mogen worden geschonken. In 2014 konden deze beperkingen bij gemeentelijke verordening opgelegd worden op grond van artikel 25a van de Drank- en Horecawet en dat kan nu nog steeds op grond van hetzelfde artikel van de Alcoholwet.

Als daar zwaarwegende redenen voor zijn kan ontheffing aangevraagd worden van de beperkingen (lid 3). De burgemeester kan vervolgens voorschriften verbinden aan de ontheffing. Of die zwaarwegende redenen er zijn is ter beoordeling van de vergunningverlener. Overwegingen om een ontheffing te verlenen kunnen onder andere zijn de aard van de rechtspersoon of de doelgroep waar die rechtspersoon zich op richt.

Artikel 4 Schenktijden paracommerciële horeca-inrichtingen

Een paracommerciële rechtspersoon is een rechtspersoon die zich naast activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard, richt op de exploitatie van een horecabedrijf in eigen beheer, zonder winstoogmerk. Het gaat hierbij om stichtingen, verenigingen etc. en niet om een eenmanszaak, BV, NV of VOF. Bij een paracommerciële rechtspersoon kun je denken aan sportkantines, dorps- en buurthuizen, multifunctionele centra, kerkelijke centra, studentenverenigingen, etc.

Op grond van artikel 4 van de Alcoholwet moet een gemeente bij verordening regels stellen voor paracommerciële rechtspersonen, met als doel het voorkomen van oneerlijke mededinging richting de commerciële horeca bij het verstrekken van alcoholhoudende dranken. Aan de regels uit 2014 is een kleine aanpassing gedaan: voor wat betreft dagen en tijden geldt voor de commerciële horeca dat het over zondag tot en met donderdag gaat en het weekend (vrijdag en zaterdag) plus erkende feestdagen. Dit is nu ook van toepassing voor de paracommerciële horeca.

Een overweging bij het toestaan van afwijkende schenktijden (artikel 3 lid 2) is de vraag of er sprake is van oneerlijke mededinging ten opzichte van de commerciële horeca. De burgemeester kan het aantonen dat er geen sprake is van oneerlijke mededinging neerleggen bij de paracommerciële rechtspersoon die de afwijkende schenktijden aanvraagt. Tot slot: over de afwijkende schenktijden van Dorpshuis Achterberg is besloten in een inspraakavond op 5 november 2013; er is in de afgelopen jaren geen aanleiding geweest om deze afwijkende tijden te wijzigen. N.B.: voor alcoholmatiging bij jongeren is de begintijd van belang, voor het voorkomen van oneerlijke mededinging vooral de eindtijd.

Artikel 5 Verbod privébijeenkomsten en bijeenkomsten derden

Dit artikel heeft betrekking op de alcoholverstrekking tijdens gelegenheden zoals bruiloften en andere feesten, activiteiten die niet direct iets te maken hebben met de hoofdactiviteit van de paracommerciële rechtspersoon en die oneerlijke mededinging betekenen voor de commerciële horeca. In artikel 5 van deze verordening is wel een mogelijkheid opgenomen tot ontheffing, op grond van artikel 4 lid 4 van de Alcoholwet.

Artikel 6 Ontheffing van de verboden van de artikelen 3 en 5 ten behoeve van bijzondere gelegenheden van zeer tijdelijke aard

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 7 Intrekkinggronden ontheffingen artikelen 3 en 5 ten behoeve van bijzondere gelegenheden van zeer tijdelijke aard

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 8 Verbod prijsacties horeca

Dit artikel was eerder niet opgenomen, maar in het kader van alcoholmatiging nu wel. Prijsacties in de detailhandel zijn in de Alcoholwet verboden, prijsacties in de horeca mag de gemeente bij verordening regelen.

Artikel 9 Proeverijen in een slijterij

Met de inwerkingtreding van de Alcoholwet is het slijterijen toegestaan (met inachtneming van de eisen als genoemd in artikel 6.1 van het Alcoholbesluit) om proeverijen te organiseren buiten de dagen en tijden dat de slijterij regulier geopend is.

Artikel 10 Overgangsrecht

Deze bepaling spreekt voor zich.

Artikel 11 Inwerkingtreding en citeertitel

Deze bepaling spreekt voor zich.